

DZIEDZICTWO BRONISŁAWA MALINOWSKIEGO WE WSPÓŁCZESNYCH NAUKACH SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCE

*W stulecie publikacji
„Argonautów zachodniego Pacyfiku”*

26-27.09.2022

Kraków

I N S T Y T U T S O C J O L O G I I U J

Setna rocznica publikacji monografii „Argonauca zachodniego Pacyfiku”, będącej pierwszym raportem z badań terenowych na Wyspach Trobrianda, podczas których sformułowane i przetestowane zostały najważniejsze założenia etnografii Bronisława Malinowskiego, stanowi doskonałą okazję do podjęcia na nowo, w odświeżonej formule, refleksji nad jego obecnością we współczesnych naukach społecznych i humanistyce. Życiu i twórczości Bronisława Malinowskiego poświęcono już wiele ważnych prac. Przede wszystkim trzeba wymienić pierwszy tom biografii autorstwa Michaela Younga, opublikowany również po polsku, a także prace Adama Kupera, Petra Skalnika i Roberta Thorntona oraz innych historyków antropologii.

Bardzo ważną rolę w tym obszarze odgrywają od wielu lat projekty krakowskiego środowiska antropologicznego w Instytucie Socjologii UJ. Zostały one zainspirowane przez ucznia Malinowskiego, Andrzeja Waligórskiego, któremu zawdzięczamy opublikowanie „Argonautów zachodniego Pacyfiku” w języku polskim, a później rozwijane przez Andrzeja Palucha oraz jego współpracowników. Podejmowana w nich była refleksja nad polskim kontekstem powstania antropologii Malinowskiego, filozoficznymi podstawami jego dzieł i innymi wątkami teoretycznymi zebranymi m.in. w tomie „Malinowski Between Two Worlds: The Polish Roots of an Anthropological Tradition”, wydanym przez Cambridge University Press w 1988 r. Poza tymi pracami wspomnieć trzeba o wydaniu trzynastotomowej edycji „Dzieł” Malinowskiego (kierowanej najpierw przez Andrzeja Palucha, a później Janusza Muchę) oraz opracowaniu i redakcji jego „Dziennika w ścisłym znaczeniu tego wyrazu” przez Grażynę Kubicę. Niniejsza konferencja wpisuje się

w tę wieloletnią tradycję badań prowadzonych w Instytucie Socjologii UJ.

Zapraszamy do podjęcia refleksji nad tym, w jaki sposób „dzieło i życie” Bronisława Malinowskiego oddziaływało na nauki społeczne i humanistykę oraz jak rozpoznania autora „Argonautów” można odczytać dziś z perspektywy obecnych nurtów badawczych i ciągle zmieniającej się rzeczywistości społeczno-kulturowej. Chodzi nam o zdecydowane rozszerzenie ramy interpretacyjnej dzieła Malinowskiego przez odwołanie się do dorobku nauk społecznych i humanistyki oraz ich narzędzi analitycznych.

Proponujemy następujące tematy:

1. Refleksja nad polskim kontekstem życia i twórczości Bronisława Malinowskiego

Chociaż biografia Malinowskiego doczekała się już wielu opracowań, to ciągle jest jeszcze miejsce na nowe analizy jego życia i dziedzictwa, szczególnie w kontekście jego relacji oraz współpracy z polskimi uczniami, w tym z Feliksem Grossem, Józefem Obrębskim i Andrzejem Waligórskim.

2. Znaczenie Bronisława Malinowskiego dla formowania się tożsamości nauk humanistycznych i społecznych w Polsce

Zachęcamy do podjęcia refleksji nad tym, w jaki sposób Malinowski oddziaływał na polskich uczonych i czym był spowodowany większy lub mniejszy rezonans jego twórczości w poszczególnych dziedzinach humanistyki i nauk społecznych oraz nad tym, jak zainteresowanie jego dziełem się historycznie zmieniało.

3. Znaczenie metody intensywnych badań terenowych Bronisława Malinowskiego dla metodologicznego i teoretycznego rozwoju nauk społecznych i humanistyki

Pierwsza monografia terenowa Malinowskiego „Argonauści zachodniego Pacyfiku” wyznaczyła wzorzec dla późniejszych etnografii. Zapraszamy do dyskusji nad tym, jak ten wzorzec się później zmieniał, zachowując jednak „ ducha” etnografii Malinowskiego. W jakiej mierze jego dorobek etnograficzny jest wciąż inspirujący zarówno w warstwie tekstualnej, jak i wizualnej? Warto się również zastanowić, jak „Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu” antropologa można rozpatrywać z punktu widzenia współczesnego rozwoju autoetnografii.

4. Reinterpretacja dziedzictwa Bronisława Malinowskiego w kontekście współczesnej myśli społecznej i filozoficznej xx i XXI wieku

Pragniemy poddać analizie to, jak dzieło Malinowskiego można czytać w kontekście współczesnych nauk społecznych i humanistyki. W jaki sposób wpłynęło ono na teorie średniego zasięgu w odniesieniu do antropologii ekonomicznej (krytyki kapitalizmu), językoznawstwa (teorie pragmatyki językowej) czy innych dziedzin, jak psychologia lub socjologia?

5. Koncepcja „antropologii praktycznej” Bronisława Malinowskiego i jego wizja roli antropologów w zmieniającym się świecie a współczesne problemy zaangażowania badaczy społecznych i humanistów

W latach trzydziestych „terenem” Malinowskiego stała się głównie Afryka, a przedmiotem namysłu – problemy wynikające z kontaktu Afrykańczyków z kolonizatorami oraz efektywnego sposobu zarządzania narodami afrykańskimi. Współcześnie poddaje się krytycznemu namysłowi różne formy zaangażowania nauk społecznych i humanistyki oraz ich politycznego uwikłania. Z tą kwestią wiąże się też potrzeba oceny twórczości Malinowskiego z punktu widzenia współczesnych refleksji nad wielokulturowością oraz badań postkolonialnych.

6. Koncepcja zmiany społeczno-kulturowej w późnej twórczości Bronisława Malinowskiego w kontekście współczesnych teorii kultury

Problemem zmiany kulturowej poświęcony był zwłaszcza tom „Kultura i jej przemiany”. Bardzo widoczna jest w nim ewolucja poglądów antropologa na relacje między kulturą kolonizatorów i społeczności skolonizowanych, zasadzająca się na wskazaniu dialektyki wpływów kulturowych. Problem zmiany kulturowej wciąż pozostaje jednym z najważniejszych zagadnień we współczesnych teoriach kultury. Zapraszamy do spojrzenia na prace Malinowskiego poświęcone kulturze z punktu widzenia teoretycznych rozpoznań czynionych w tej materii w naukach społecznych i humanistycznych w XXI wieku.

7. Autor „Argonautów Zachodniego Pacyfiku” jako ikoniczna postać w tekstach kultury

Warto poddać analizie literackie (Witkacego i Agnety Pleijel), teatralne (Krzysztofa Garbaczewskiego) i filmowe (w filmach dokumentalnych i fabularnych) reprezentacje Bronisława Malinowskiego i zastanowić się nad przyczynami jego popularności jako bohatera tekstów kultury.

Zachęcamy do udziału w konferencji przedstawicieli i przedstawicielki nauk społecznych i humanistycznych. Abstrakty wystąpienia (w języku polskim lub angielskim) prosimy przysyłać na adres: Malinowski2022@uj.edu.pl do 30 kwietnia 2022.

Wystąpienia mogą zostać wygłoszone po polsku lub angielsku. Opłata konferencyjna wynosi 300 PLN (pokrywa koszt posiłków oraz materiałów konferencyjnych).

Komitet Naukowy:

- Grażyna Kubica-Heller (UJ Kraków)
- Maria Flis (UJ Kraków)
- Kaja Gadowska (UJ Kraków)
- Krystyna Romaniszyn (UJ Kraków)
- Jacek Nowak (UJ Kraków)
- Marcin Lubaś (UJ Kraków)
- Ewa Kopczyńska (UJ Kraków)
- Agata Dziuban (UJ Kraków)
- Agnieszka Trąbka (UJ Kraków)
- Dariusz Brzeziński (IFiS PAN, Warszawa)

Komitet Organizacyjny:

- Grażyna Kubica-Heller (UJ Kraków)
- Dariusz Brzeziński (IFiS PAN, Warszawa)
- Karol Piotrowski (UJ Kraków)

Konferencja pod patronatem honorowym Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. dr hab. Jacka Popiela

Patronatu konferencji udzieliły:

- Polskie Towarzystwo Socjologiczne
- Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze
- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze

THE LEGACY OF BRONISŁAW MALINOWSKI IN PRESENT-DAY SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES:

*On the Centenary of the Publication of
Argonauts of the Western Pacific*

September 26-27, 2022

Kraków

I N S T I T U T E O F S O C I O L O G Y J A G I E L L O N I A N U N I V E R S I T Y

The hundredth anniversary of the publication of the monograph, *Argonauts of the Western Pacific* presents an excellent opportunity to reflect upon its significance for contemporary social sciences and humanities. This was Bronisław Malinowski's first report on his Trobriand Islands fieldwork during which the most important assumptions of his ethnography were formulated and tested. Many important works have already been devoted to the life and work of Bronisław Malinowski. Recognized in first order should be the biography by Michael Young (also published in Polish), as well as works by Adam Kuper, Petr Skalnik, Robert Thornton, and other historians of anthropology.

For many years, projects housed in the Section on Social Anthropology at the Institute of Sociology of the Jagiellonian University have played a very important role in this field. Those projects were inspired by Malinowski's student, Andrzej Waligórski (to whom we owe the publication of *Argonauts of the Western Pacific in Polish*), and subsequently developed by Andrzej Paluch and his associates. These endeavors have also included a reflection on the Polish context for the emergence of Malinowski's anthropology; the philosophical foundations of his works and other theoretical threads have been traced, among others, in the volume, *Malinowski Between Two Worlds: The Polish Roots of an Anthropological Tradition* (Cambridge University Press, 1988). Mention should also be made of the 13-volume Polish edition of the collected works of Malinowski (directed first by Andrzej Paluch, and later by Janusz Mucha) as well as the publication of his *Diary in the Strict Sense of the Term*, annotated and edited by Grażyna Kubica. This conference is thus inscribed in a long-established tradition of research conducted at the Institute of Sociology of the Jagiellonian University.

We invite you to reflect upon how the life and the oeuvre of Bronisław Malinowski influenced the social sciences and the humanities. We further pose the question of how the *Argonauts* author can be read today from the perspective of current research trends and the everchanging social and cultural reality. We aim for a critical expansion of the interpretational framework of Malinowski's body of work by referring to the achievements and analytical tools of the social sciences and humanities.

We propose the following themes:

1. Reflection on the Polish context of the life and work of Bronisław Malinowski

Although Malinowski's biography has already been much researched and described, there is still room for new analyses of his life and heritage, especially in the context of his relationships and collaboration with his Polish students, including Feliks Gross, Józef Obrębski, and Andrzej Waligórski.

2. The importance of Bronisław Malinowski for the formation of the identity of the humanities and social sciences in Poland

We encourage reflection upon how Malinowski influenced Polish academia. What caused his work to resonate to a greater or lesser degree in various disciplines of the humanities and social sciences? How has interest in his work changed over time?

3. The importance of Bronisław Malinowski's method of intensive fieldwork for the methodological and theoretical development of social sciences and humanities

Malinowski's first fieldwork monograph, *Argonauts of the Western Pacific*, set a pattern for later ethnographies. We invite discussion on how this pattern later changed while continuing to maintain the essence and spirit of his ethnography. To what extent is his ethnographic oeuvre still inspiring – both textually and visually? It is also worth considering how this anthropologist's *Diary in the Strict Sense of the Term* can be viewed from the perspective of the contemporary development of autoethnography.

4. Reinterpretation of the legacy of Bronisław Malinowski in the context of contemporary social and philosophical thinking in the 20th and 21st centuries

We aim to analyze how Malinowski's work can be read in the context of contemporary social sciences and the humanities. How has it influenced mid-range theories in relation to economic anthropology (critiques of capitalism), linguistics (theories of linguistic pragmatics), or other fields such as psychology or sociology?

5. The concept of "practical anthropology" by Bronisław Malinowski and his vision of the role of anthropologists in a changing world vis-à-vis contemporary problems with engagement by scholars

In the 1930s, Malinowski's "field" was mainly Africa and a subject of his reflection was the problems resulting from contacts between Africans and colonizers. Among other aspects, he took under consideration the governing of African nations. Nowadays, various forms of engagement by scholars and their political entanglements are subject to critical reflection. Hence there is a need to examine and evaluate Malinowski's work from the viewpoint of contemporary thinking on multiculturalism and postcolonialism.

6. The concept of sociocultural change in the late works of Bronisław Malinowski in the context of present-day theories of culture

Malinowski's later writings, devoted to the problems of cultural change, illustrate an evolution of the anthropologist's views on the relationship between the culture of colonizers and that of colonized communities. His perspective was informed by the dialectics of cultural influences. The matter of cultural change still remains one of the most important topics in contemporary theories of culture. We propose looking at this body of Malinowski's texts on culture against the backdrop of 21st century theoretical diagnoses made in this regard.

7. The author of *Argonauts of the West Pacific* as an iconic figure in cultural texts

It is worth analyzing the literary (e.g., Stanisław Ignacy Witkiewicz, Agneta Pleijel), theatrical (e.g., Krzysztof Garbaczewski), and cinematic representations (in documentary and feature films) of Bronisław Malinowski. How is he

represented and what underlies his popularity as a hero of cultural texts?

We encourage representatives of the social sciences and humanities to participate in the conference. Please send abstracts of your papers (250 word maximum, in Polish or English) to the following address: malinowski2022@uj.edu.pl by April 30, 2022.

Papers may be delivered in Polish or English.

The conference fee is 300 PLN (including meals and conference materials).

Scientific Committee:

- Grażyna Kubica-Heller (UJ Kraków)
- Maria Flis (UJ Kraków)
- Kaja Gadowska (UJ Kraków)
- Krystyna Romaniszyn (UJ Kraków)
- Jacek Nowak (UJ Kraków)
- Marcin Lubaś (UJ Kraków)
- Ewa Kopczyńska (UJ Kraków)
- Agata Dziuban (UJ Kraków)
- Agnieszka Trąbka (UJ Kraków)
- Dariusz Brzeziński (IFiS PAN, Warsaw)

Organizing committee:

- Grażyna Kubica-Heller (UJ Kraków)
- Dariusz Brzeziński (IFiS PAN, Warsaw)
- Karol Piotrowski (UJ Kraków)

Honorary Conference Patron:

- The Rector of the Jagiellonian University Professor Jacek Popiel

Conference Patrons:

- Polish Sociological Association
- Polish Association for Cultural Studies
- Polish Ethnological Association